

Handläggare
Maria Kearsley
Telefon: 0850802651

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2021-08-26

Handlingsplan för skadedjursbekämpning. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram en handlingsplan för skadedjursbekämpning som kommunstyrelsen skickat på remiss. I lagstiftningen anges att fastighetsägaren har ansvar för att förebygga, kontrollera och vid behov åtgärda förekomsten av skadedjur. Stadsdelsförvaltningarna har inget direkt ansvar i frågan. Handlingsplanen föreslår fyra huvudsakliga åtgärder som innefattar utvecklad avfallshantering, förbättrad kommunikation, innovativa metoder och central upphandling av skadedjursbekämpning.

Förvaltningen välkomnar handlingsplanen och ser behov av att såväl metoder för skadedjursbekämpning som samordning inom staden förbättras. Önskvärt vore om ett övergripande kommunikationsmaterial fanns tillgängligt som berörda förvaltningar och bolag i staden kunde nyttja för att bättre nå ut med ett gemensamt budskap.

Bakgrund

Trafiknämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att samordna stadens skadedjursbekämpning. Som svar på uppdraget beslutade trafiknämnden den 11 mars 2021 att anta en handlingsplan för gemensam skadedjursbekämpning i staden. Kommunstyrelsen har därefter remitterat handlingsplanen till samtliga stadsdelsnämnder, kommunala bolag, berörda facknämnder, myndigheter och organisationer. Synpunkter på handlingsplanen ska ha inkommit till stadsledningskontoret senast den 17 september 2021. Handlingsplanen bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen stadsutveckling, medborgarservice och fritid.

Ärendet

Trafikkontoret har tagit fram en handlingsplan för skadedjursbekämpning. Handlingsplanen fokuserar på problem som orsakas av gnagare, som råttor och möss, samt fåglar, främst duvor. Antalet synpunkter och klagomål som är kopplade till skadedjur i fastigheter och i stadens utemiljöer har ökat. Ökningen kan delvis bero på förändrade livsstilar och beteendemönster, där gatulivet pågår en större del av dygnet och mer matrester finns tillgängliga för skadedjuren. Även de många byggprojekten i staden, med tillhörande buller och vibrationer, leder till att gnagare kommer upp från sina boplatser och blir mer synliga.

Mark- och fastighetsägaren har ansvar för skadedjursbekämpning, enligt miljöbalken. I lagstiftningen anges att fastighetsägaren har ansvar för att förebygga, kontrollera och vid behov åtgärda förekomsten av skadedjur. Inom Stockholms stad är det miljö- och hälsoskyddsnämnden som bedriver tillsyn att lagstiftningen följs. Trafikkontoret ansvarar för skadedjursbekämpning inom all offentlig platsmark. Stadsdelsförvaltningarna har inget direkt ansvar i skadedjursbekämpningen men bidrar med den lokala kunskapen om rådande problemområden.

Metoder för skadedjursbekämpning består främst av fällor och betesstationer för gnagare som placeras ut på platser där det finns spår av skadedjur eller på platser där problem med skadedjur är vanligt förekommande. Fåglar som bildar stora populationer kan utgöra problem, vanligtvis stadsduvor, med spillning som kan sprida smitta och smutsar ner. Fåglar hanteras i huvudsak med skydds jakt.

Handlingsplanens åtgärder och aktiviteter

Handlingsplanen föreslår fyra huvudsakliga åtgärder med tillhörande aktiviteter:

1. Utvecklad avfallshantering på offentlig plats

Innefattar förbättrad samverkan och utveckling av metoder för effektivare avfallshantering, till exempel ett pilotprojekt med sensorer för att mäta fyllnadsgrad i papperskorgar, samt att undersöka möjlighet att ställa krav på skadedjurssäker avfallshantering i samband med markupplåtelse.

2. Kommunikation kring skadedjur och nedskräpning

Förbättrad kommunikation till stadens invånare om samband mellan nedskräpning och skadedjur samt förtydligande av

roller och ansvar mellan stadens bolag, förvaltningar och enskilda fastighetsägare.

3. Innovativa metoder

Inbegriper att kommande upphandlingar ställer krav på ”smarta fällor” för att upptäcka och hantera förekomst av skadedjur och att fokus läggs på levererat resultat samt att staden genomför ett pilotprojekt för att undersöka innovativa metoder och arbetssätt för skadedjursbekämpning.

4. Central upphandling av skadedjursbekämpning

Föreslås att kommunstyrelsen genomför en upphandling i samverkan med berörda förvaltningar och tar fram förslag till organisation och finansiering av skadedjursbekämpning. Vidare föreslås att kommunstyrelsen utser trafikförvaltningen till ansvarig kategoriägare inom upphandlingsområdet och ges ansvar för samordning av insatser inom stadens skadedjursarbete.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar handlingsplanen för skadedjursbekämpning och ser behov av att såväl metoder för skadedjursbekämpning som samordning inom staden förbättras. Förekomsten av skadedjur i stadsmiljöer påverkar upplevelsen av platsen och är nära sammankopplat med renhållningsåtgärder och upplevelsen av trivsel och trygghet i stort. Valfungerande renhållning i stadsrummet i kombination med information och kommunikation till invånare, besökare, fastighetsägare och hyresgäster bedöms kunna öka medvetenheten om problematiken med skadedjur.

Som anges i handlingsplanen har stadsdelsförvaltningarna inget direkt ansvar i hanteringen av skadedjur men berörs indirekt genom frågor kopplade till renhållning. Dessutom har förvaltningen den platsspecifika kunskapen genom närvaro i stadsdelsområdet. Förvaltningen framhåller vikten av att problematiken kring skadedjur regelbundet stäms av på förvaltningsgemensamma områdes- eller projektmöten för att tidigt fånga upp problem.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning
Stadsutveckling, medborgarservice och fritid

Borgarfjordsgatan 14
Box 7049
164 07 Kista
Växel 08-508 01 000
Fax
rinkeby-kista@stockholm.se
stockholm.se

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har antagit en lokal miljö- och klimathandlingsplan för perioden 2020-2023. En av de prioriterade aktiviteterna i miljöhandlingsplanen är att arbeta mot minskad nedskräpning. I samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning genomförs projektet *Tillsammans för ett rent Järva* som bland annat

syftar till att öka invånarnas kunskap om nedskräpning och leda till minskad nedskräpning med minskade kostnader för renhållning och ökad nöjdhet som följd. Förvaltningen ser ett värde i att renhållningsinsatser kombineras med informations- och kunskapshöjande insatser till stadsdelsområdets fastighetsägare, invånare, besökare och verksamma och tror att det kan ha goda resultat avseende minskad förekomst av skadedjur och ökad trivsel i stadsmiljöerna. Det vore önskvärt om ett övergripande kommunikationsmaterial fanns tillgängligt som berörda förvaltningar och bolag i staden kunde nyttja. Detta för att bättre nå ut med ett gemensamt budskap.

Förvaltningen bedriver sedan 2020 ett pilotprojekt med sensorer i papperskorgar för att mäta fyllnadsgraden. Sensorer installerades våren 2021. Ambitionen är att på sikt effektivisera placering och tömning av papperskorgar. Projektet syftar till att minska onödiga CO2-utsläpp till följd av minskade transporter och därmed bidra till att uppfylla flera etappmål inom stadens miljöprogram. Förvaltningen bistår gärna med den erfarenhet som pilotprojektet hittills resulterat i.

I övrigt har förvaltningen inga synpunkter på handlingsplanen.

Anna Mattsson
tf stadsdelsdirektör

Åsa Ljusberg
avdelningschef

Bilaga

Handlingsplan för skadedjursbekämpning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anna Mattsson, tf stadsdelsdirektör	2021-08-06
Åsa Ljusberg, avdelningschef	2021-08-05